

Викладач курсу

**Контактна інформація
викладача (e-mail)**

Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

Освітня програма: «Водні біоресурси та аквакультура»

Рік навчання: 2, семестр 3

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання - українська

Лаута Олена Дмитрівна, канд. філос. наук, доцент

кафедри філософії та міжнародної комунікації

elena.lauta@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3843>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий

рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань.

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів: «Філософська пропедевтика», «Історичні типи філософії», «Онтологія», «Гносеологія», «Соціальна філософія та філософська антропологія». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як історичний аналіз специфіки самоздійснення філософії в різних культурах, в тому числі української філософії, проблеми буття та пізнання світу, дослідження проблем суспільного буття, морально-етичної, правової, релігійної, естетичної, екологічної свідомості.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Основні завдання вивчення курсу «Філософія»:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням специфічно наукових та професійних завдань.
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Відповідно до ОП «Водні біоресурси та аквакультура» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду загальних та спеціальних(фахових) компетентностей:

- ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- ЗК-9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК-10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК-12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК-13. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають формування рішень при здійсненні технологічних процесів у водних біоресурсах та аквакультури;
- ЗК-14. Вміння працювати як індивідуально, так і в команді;
- ЗК-15. Відповідальність за якість виконуваної роботи;
- СК-1. Здатність аналізувати умови водного середовища природного походження, а також під дією антропогенного впливу з погляду фундаментальних принципів і знань на основі відповідних методів в рибництві.
- СК-8. Здатність сприймати новоздобуті знання в області водних біоресурсів та аквакультури та інтегрувати їх з наявними.
- СК-9. Здатність виконувати експерименти з об'єктами водних біоресурсів та аквакультури незалежно, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні дані.
- СК-10. Здатність оцінювати технології вирощування водних об'єктів, знаряддя лову та знаходити відповідні рішення.

- СК-15. Вміння обґрунтовувати та застосовувати методи під час проведення досліджень з об'єктами водних біоресурсів та аквакультури.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- історичні типи філософії, основні парадигми філософування;
- основні галузі філософського знання (онтологія, гносеологія, логіка, філософська антропологія, етика, естетика, соціальна філософія тощо);
- основні форми буття і сутність діалектики;
- походження свідомості, форми і структуру свідомості;
- шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами;
- форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок;
- умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури.

У результаті вивчення курсу студент повинен вміти:

- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію;
- застосувати знання, яких було набуто під час вивчення курсу "Філософія", в процесі вирішення професійних завдань, в процесі розробки соціальних й екологічних проектів, організації міжлюдських відносин;
- науково аналізувати найважливіші соціальні проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя;
- розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури та цивілізації;
- володіти методологією й методами пізнання, розуміти сутність творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем;
- добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.

Запропонована програма має дати студентам цілісний виклад основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення, ознайомити студентів із наявними філософськими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАНЬ				
Тема1 Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	1/1/6	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізнити індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства	Усне опитування. Виконання самостійної роботи Написання тестів, есе. (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів
Тема 2 Філософія Давнього світу	1/1/6	Знати світові історико-філософські традиції Аналізувати та розрізнити	Усне опитування. Виконання самостійної роботи. Написання	7 балів 3 бали

		особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	тестів, ессе. (в.т.ч. в elearn)	
Тема 3 Філософія Середньовіччя та Відродження	1/1/6	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії. Вміти виділяти характерні риси кожної з них. Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування. Розуміти зв'язок між культурною традицією та стилем філософствування. Розрізняти християнську та світську філософію. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів.	Усне опитування. Виконання тестів, самостійної роботи. Написання ессе. (в.т.ч. в elearn)	7 балів 3 бали

<p>Тема 4</p> <p>Філософія Нового часу та Просвітництва</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Знати особливості філософії Нового часу.</p> <p>Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.</p> <p>Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання.</p> <p>Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду.</p> <p>Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>7 балів</p> <p>3 бали</p>
<p>Тема 5</p> <p>Німецька класична філософія</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Знати особливості німецької класичної філософії.</p> <p>Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії.</p> <p>Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання.</p> <p>Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>7 балів</p> <p>3 бали</p>

<p>Тема 6</p> <p>Некласична філософія XIX-XXI ст.</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Знати особливості та школи некласичної філософії.</p> <p>Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки.</p> <p>Розрізнити традиції сцієнтизму та антисцієнтизму</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>7 балів</p> <p>3 бали</p>
<p>Тема 7</p> <p>Українська філософія</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Знати етапи формування та представників української філософії.</p> <p>Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями.</p> <p>Розуміти особливості української філос. Думки.</p> <p>Розрізнити ідеї видатних українських філософів.</p> <p>Застосовувати набуті знання для з'ясування місця</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>7 балів</p> <p>3 бали</p>

		укр.філософії у світовій		
МОДУЛЬ 2. ОНТОЛОГІЯ				
Тема 8 Онтологія. Філософське вчення про буття	1/1/6	Знати основні поняття філосо- фії про буття. Аналізувати зв'язок онтології та науки. Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем. Розрізнити проблеми буття світу та людини.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи. Написання тестів, есе презентацій. (в.т.ч. в elearn)	15 балів 20 балів
Тема 9 Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Свідоме використання водних біоресурсів.	1/1/6	Знати основні поняття з теми. Аналізувати структуру психіки та свідомості людини. Розуміти логіку процесу формування людської свідомості. Розрізнити типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті	Усне опитування. Виконання самостійної роботи. Написання тестів, есе презентацій. (в.т.ч. в elearn)	20 балів 15 балів
МОДУЛЬ 3. ГНОСЕОЛОГІЯ				
Тема 10	1/1/6	Знати основні поняття з теми	Усне опитування.	15 балів

<p>Пізнавальна активність людини.</p>		<p>Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання.</p> <p>Аналізувати значення застосування методології для розвитку науки.</p> <p>Розуміти особливості сучасної наукової методології.</p> <p>Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання.</p> <p>Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності</p>	<p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, есе презентацій.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>20 балів</p>
<p>Тема 11</p> <p>Особливості наукового пізнання.</p> <p>Особливості методології пізнання в біологічних науках</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Розуміти особливості сучасної наукової методології.</p> <p>Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання.</p> <p>Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, есе презентацій.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>15 балів</p> <p>20 балів</p>

МОДУЛЬ 4. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ

<p>Тема 12</p> <p>Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Знати основні поняття з теми.</p> <p>Вміти формулювати проблеми суспільного буття.</p> <p>Аналізувати причини соціальних явищ.</p> <p>Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів.</p> <p>Розрізнити типи державної влади, моделі соціального устрою.</p> <p>Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, есе презентацій.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>10 балів</p> <p>5 балів</p>
<p>Тема 13</p> <p>Біосфера і суспільство. Філософія моралі. Біоетика</p>	<p>1/1/6</p>	<p>Знати основні поняття з теми.</p> <p>Вміти описати основні філос. концепції біосфери і суспільства.</p> <p>Аналізувати взаємозв'язок біосфери і</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, есе</p>	<p>10 балів</p> <p>10 балів</p>

		<p>суспільства, їхній сенс та історичне значення</p> <p>Розуміти логіку культурного розвитку людства</p> <p>Розуміти поняття «біоетика».</p> <p>Застосовувати набуті знання для власного біокультурного розвитку.</p>	<p>презентацій.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 14</p> <p>Філософська антропологія та філософія культури і цивілізації</p>	1/1/6	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти формулювати базові цивілізаційні цінності.</p> <p>Аналізувати сучасні цивілізаційні проблеми.</p> <p>Розуміти логіку становлення сучасної цивілізації</p> <p>Розрізняти сучасні цивілізаційні принципи.</p> <p>Застосовувати знання сучасних цивілізаційних цінностей у власному житті</p> <p>Аналізувати</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Написання тестів, ессе презентацій.</p> <p>(в.т.ч. в elearn)</p>	<p>10 балів</p> <p>10 балів</p>

		взаємозв'язок духовного та природного в людині. Розуміти значення т.зв. «вічних» філософських проблем. Розрізняти гуманістичні цінності		
Тема 15 Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього	1/1/6	Знати основні поняття з теми Аналізувати взаємозв'язок духовного та природного в людині. Розуміти значення т.зв. «вічних» філософських проблем. Розрізняти гуманістичні цінності.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи. Написання тестів, ессе презентацій. (в.т.ч. в elearn)	10 балів 5 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин
---	---

	(наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано